

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Novo partnerstvo Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske

Nakon što su građani Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (dalje u tekstu Ujedinjena Kraljevina) 23. lipnja 2016. na referendumu glasovali za izlazak iz Europske unije, Ujedinjena Kraljevina je 29. ožujka 2017. službeno obavijestila Europsko vijeće o svojoj namjeri povlačenja iz Unije. Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 31. siječnja 2020., a [Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju](#) stupio je na snagu 1. veljače 2020. godine.

Sastavni dio Sporazuma je [Protokol o Irskoj i Sjevernoj Irskoj](#) kojim se izbjegava „tvrda“ granica između Irske i Sjeverne Irske, čime se omogućava nesmetano funkcioniranje gospodarstva na cijelom otoku i štite svi aspekti Sporazuma na Veliki petak (Sporazum iz Belfasta) te osigurava cjelovitost jedinstvenog tržišta Unije, zajedno sa svim jamstvima koja ono nudi u pogledu zaštite potrošača, javnog zdravlja i zdravlja životinja te borbe protiv prijevara i nezakonite trgovine. Protokol o Irskoj i Sjevernoj Irskoj će se primjenjivati uz svaki sporazum o budućem partnerstvu, a njegove temeljne odredbe primjenjuju se od 1. siječnja 2021. godine.

Pregovori o budućem partnerstvu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine započeli su 2. ožujka 2020., a vodili su se u krugovima u trajanju od tri tjedna u ukupno jedanaest pregovaračkih područja. Do 31. prosinca 2020. na snazi je bilo prijelazno razdoblje predviđeno Sporazumom o povlačenju, a tijekom kojega se na i u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje primjenjivalo pravo Unije. Cilj je prijelaznog razdoblja bio omogućiti prilagodbu državnih uprava, gospodarstvenika i građana te provesti pregovore o budućim odnosima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine. Trajanje prijelaznog razdoblja bilo je moguće produljiti odlukom Zajedničkog odbora prije 1. srpnja 2020., no navedena mogućnost nije iskorištena. Tijekom pregovora Europska komisija je održavala redovite sastanke s nacionalnim parlamentima svih 27 država članica kako bi ih u potpunosti informirala o tijeku pregovora.

Dogovor na razini pregovarača o sveobuhvatnoj budućoj suradnji Europske unije i Ujedinjene Kraljevine postignut je 24. prosinca 2020., nakon devetomjesečnih pregovora koje je u ime Unije vodila Europska komisija na temelju smjernica i mandata Vijeća usvojenog 25. veljače 2020., a utemeljen je na tri sporazuma:

- [Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane](#)
- [Sporazum između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka](#)
- [Sporazum između Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i Europske zajednice za atomsku energiju o suradnji u području sigurne i miroljubive uporabe nuklearne energije](#)

Bilten br. 79

Ožujak 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	3
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	5
Iz Europskog parlamenta	8
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	14

Sporazum o trgovini i suradnji nadilazi tradicionalne sporazume o slobodnoj trgovini i pruža čvrstu osnovu za očuvanje dugogodišnjeg prijateljstva i suradnje između Unije i Ujedinjene Kraljevine. Sporazumom se utvrđuju povlašteni dogovori u područjima kao što su trgovina robom i uslugama, digitalna trgovina, intelektualno vlasništvo, javna nabava, zrakoplovstvo i cestovni promet, energetika, ribarstvo, koordinacija sustava socijalne sigurnosti, provedba zakonodavstva i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima, tematska suradnja i sudjelovanje u programima Unije. Sporazum se temelji na odredbama kojima se osiguravaju jednaki uvjeti tržišnog natjecanja i poštovanje temeljnih prava.

Sporazum o trgovini i suradnji sastoji se od:

- [Sporazuma o slobodnoj trgovini](#), kojim se predviđa ambiciozna suradnja u ekonomskim, socijalnim i ekološkim pitanjima te u području ribarstva,
- [bliskog partnerstva u području sigurnosti građana](#),
- [sveobuhvatnog okvira upravljanja](#).

Novi partnerski odnosi između Unije i Ujedinjene Kraljevine omogućit će slobodnu trgovinu, bez kvota i carinskih davanja (za robu koja udovoljava pravilima o podrijetlu), suradnju u nizu sektorskih područja od obostranog interesa, pravosudnu suradnju i suradnju u provedbi zakona te institucionalnu suradnju i načine za rješavanje mogućih sporova. U onim sektorima koji nisu obuhvaćeni sporazumima odnosi s Ujedinjenom Kraljevinom od 1. siječnja 2021. uređeni su nacionalnim zakonodavstvom, odnosno drugim međunarodnim sporazumima koji su na snazi, uključujući Sporazum o povlačenju.

Vijeće za partnerstvo Europske unije i Ujedinjene Kraljevine uspostavljeno je Sporazumom o trgovini i suradnji (Naslov III. Dio I.) kako bi nadgledalo i olakšavalo provedbu i primjenu Sporazuma o trgovini i suradnji i bilo kojeg dodatnog sporazuma. Vijeće čine predstavnici Unije i Ujedinjene Kraljevine na ministarskoj razini koji se sastaju najmanje jednom godišnje. Potpredsjednik Komisije zadužen za međuinstitucijske odnose i predviđanja **Maroš Šefčovič** imenovan je članom Komisije koji supredsjeda i predstavlja Uniju u Vijeću za partnerstvo.

Služba za sporazume između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Kako bi podržala učinkovitu i strogu provedbu i praćenje sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom, Komisija je uspostavila Službu za sporazume između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine koja počinje s radom 1. ožujka 2021. Mandat i trajanje novoosnovane službe kontinuirano će se preispitivati. Služba će blisko surađivati s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i potpredsjednikom Komisije **Josepom Borrellom**.

Od 1. veljače 2021. **Michel Barnier** posebni je savjetnik predsjednice Komisije za provedbu Sporazuma o povlačenju te u vezi sa završetkom postupka ratifikacije Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine.

Stupanje na snagu sporazuma

Vijeće se odlučilo za privremenu primjenu sporazuma, od 1. siječnja 2021., zbog nedostatka vremena za okončanje svih postupaka potrebnih za njihovo stupanje na snagu prije isteka prijelaznog razdoblja s Ujedinjenim Kraljevinom (31. prosinca 2020.), a kako bi se spriječila pravna praznina i nesigurnost, kao i drugi negativni učinci izostanka političkog dogovora s Ujedinjenim Kraljevinom o budućim odnosima.

U pisanom postupku 29. prosinca 2020. donesena je [Odluka Vijeća \(EU\) 2020/2252](#) o potpisivanju i privremenoj primjeni Sporazuma o trgovini i suradnji te Sporazuma o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka, od 1. siječnja 2021. do završetka postupaka potrebnih za njihovo stupanje na snagu.

Komisija je inicijalno predložila privremenu primjenu sporazuma na ograničeno razdoblje do 28. veljače 2021. No, s obzirom na vrijeme koje je Europskom parlamentu i Vijeću potrebno da na odgovarajući način ispituju sve 24 vjerodostojne jezične verzije sporazuma, Komisija je 10. veljače 2021. usvojila [Prijedlog Odluke Vijeća o produljenju privremene primjene sporazuma do 30. travnja 2021.](#)

Nakon što se Vlada Ujedinjene Kraljevine 23. veljače složila sa zahtjevom Unije o produljenju privremene primjene sporazuma do 30. travnja, Vijeće je 26. veljače zatražilo suglasnost Europskog parlamenta za zaključivanje Sporazuma o trgovini i suradnji te Sporazuma o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka

Stupanje na snagu sporazuma bit će moguće nakon izrade i potvrđivanja inačica tekstova na sva 24 službena jezika Unije te, kada je riječ o Sporazumu o trgovini i suradnji i Sporazumu o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka, i nakon suglasnosti Europskog parlamenta, slijedom koje će Vijeće usvojiti Odluku o sklapanju sporazuma ([Nacrt Odluke Vijeća, COM\(2020\) 856](#)).

Nacionalni parlamenti neće imati ulogu u postupku ratifikacije Sporazuma o trgovini i suradnji, s obzirom da ga sklapa samo Unija, jer obuhvaća područja koja su u njezinoj isključivoj nadležnosti. Za sklapanje Sporazuma potreban je jednoglasan dogovor država članica u Vijeću i pristanak Europskog parlamenta.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u veljači dvije sjednice:

12. sjednica, održana 3. veljače, na kojoj je Odbor raspravljao o izvješćima o kandidatima Republike Hrvatske za suca i nezavisnog odvjetnika Suda pri Sudu Europske unije u mandatnom razdoblju od 7. listopada 2021. do 7. listopada 2027., koja je predstavio ministar pravosuđa i uprave Ivan Malenica. Na sjednici su sudjelovali i dr. sc. Siniša Rodin, kandidat Republike Hrvatske za suca, putem videokonferencijske veze, i dr. sc. Tamara Čapeta, kandidatkinja Republike Hrvatske za nezavisnog odvjetnika Suda pri Sudu Europske unije. Nakon provedene rasprave Odbor je donio mišljenja o prihvaćanju oba izvješća.

Videoprijenos sjednice dostupan na adresi: <https://youtu.be/p39Oc4cCJqk>

13. sjednica, zajednička s Odborom za vanjsku politiku, održana 11. veljače, na kojoj je Odbor raspravljao, kao zainteresirano radno tijelo, o [Informaciji o dovršetku pregovora o sporazumima koji uređuju buduće odnose i suradnju između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske](#), koju je predstavila pomoćnica ministra vanjskih i europskih poslova Zrinka Ujević.

Nakon provedene rasprave Odbor za europske poslove donio je Zaključak kojim se prihvaća Informacija o dovršetku pregovora o sporazumima koji uređuju buduće odnose i suradnju između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s donesenim Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. Odbor za europske poslove je u veljači prosljedio 5 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Paketu za digitalne financije \(MiCA\): Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptoinovine i izmjeni Direktive \(EU\) 2019/1937 COM \(2020\) 593 i Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pilot-režimu za tržišne infrastrukture temeljene na tehnologiji decentraliziranog vođenja evidencije transakcija COM \(2020\) 594 – D.E.U. br. 20/022](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Paketu za digitalne financije \(DORA\) -- Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi \(EZ\) br. 1060/2009, \(EU\) br. 648/2012, \(EU\) br. 600/2014 i \(EU\) br. 909/2014 COM \(2020\) 595 i Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2009/65/EZ, 2009/138/EU, 2011/61/EU, EU/2013/36, 2014/65/EU, \(EU\) 2015/2366 i EU/2016/2341 COM\(2020\) 596 – D.E.U. br. 20/023](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga \(Akt o digitalnim uslugama\) I izmjeni Direktive 2000/31/EZ COM \(2020\) 825 – D.E.U. br. 20/024](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru \(Akt o digitalnim tržištima\) COM\(2020\) 842 – D.E.U. br. 20/025](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okruženja jedinstvenog sučelja Europske unije za carinu i izmjeni Uredbe \(EU\) br. 952/2013 COM\(2020\) 673 – D.E.U. br. 20/026](#)

Aktivnosti radnih tijela

Odbor za gospodarstvo je na 7. sjednici, održanoj 2. veljače raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: Za čišću i konkurentniju Europu COM\(2020\) 98 – D.E.U. br. 20/017](#)

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u veljači 8 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije te videokonferencije ministara, koje se održavaju umjesto fizičkih sastanaka Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara gospodarstva i financija, održanu 16. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara obrazovanja, održanu 19. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara poljoprivrede i ribarstva, održanu 22. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove, br. 3785, održanog 22. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara europskih poslova, održanu 23. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za europske poslove;

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za unutarnje tržište i industriju, održanu 25. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za istraživanje, održanu 26. veljače 2021., dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za trgovinu, koja će se održati 2. ožujka, dostavljeno Odboru za vanjsku politiku i Odboru za gospodarstvo.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u veljači donio 4 zakona usklađena s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 14	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od buke	10	6	donesen	2.	redovni
PZE 90	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu civilne zaštite, s Konačnim prijedlogom zakona	10	6	donesen	1.i 2.	hitni
PZE 104	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja, s Konačnim prijedlogom zakona	10	6	donesen	1.i 2	hitni
PZE 110	Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o željeznici, s Konačnim prijedlogom zakona	10	6	donesen	1.i 2	hitni

Hrvatski sabor je na 6. sjednici, 19. veljače 2021. donio [Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2021. godinu.](#)

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 28. veljače 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 43 pravna akta na hrvatskom jeziku, od toga 24 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 19 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 37	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o statistici poljoprivrednih inputa i outputa i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1165/2008, (EZ) br. 543/2009, (EZ) br. 1185/2009 i Direktive Vijeća 96/16/EZ	2. 2. 2021. 31. 3. 2021.
COM (2021) 36	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o produljenju trajanja zaštite oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice za biljne vrste šparoge i za skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje	3. 2. 2021. 2. 4. 2021.
COM (2021) 54	Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regionalnih ekonomskih računa u poljoprivredi	12. 2. 2021. 12. 4. 2021.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 825	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ	2. 2. 2021. 7. 4. 2021.
COM (2020) 842	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima)	2. 2. 2021. 7. 4. 2021.

GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 796	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 u pogledu suradnje Europol s privatnim stranama, obrade osobnih podataka koju provodi Europol radi potpore kaznenim istragama i uloge Europol u području istraživanja i inovacija	2. 2. 2021. 30. 3. 2021.
COM (2020) 829	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata	8. 2. 2021. 6. 4. 2021.

USTAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 34	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika (kodificirani tekst)	1. 2. 2021. ...

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Jačanje suradnje u području vraćanja i ponovnog prihvata u okviru pravedne, djelotvorne i sveobuhvatne migracijske politike EU-a, [COM\(2021\) 56](#)

Komisija je 10. veljače 2021. predstavila prvu ocjenu suradnje s partnerskim zemljama u pogledu ponovnog prihvata, kako je propisano revidiranim Zakonikom o vizama, a koja je dio sveobuhvatnog pristupa migracijskoj politici iznesenog u novom Paktu o migracijama i azilu. Učinkovito vraćanje i ponovni prihvati te održiva reintegracija ključni su elementi sveobuhvatnih, uravnoteženih, prilagođenih i uzajamno korisnih migracijskih partnerstava sa zemljama izvan EU-a. U novom Paktu, predstavljenom prošlog rujna, naglašava se da je za učinkovito vraćanje potrebno unaprijediti postupke unutar EU-a kojima se usklađuju nacionalni pristupi te ojačati suradnju i solidarnost među svim državama članicama.

Zajednički sustav EU-a za vraćanje

Novim Paktom utire se put prema zajedničkom sustavu EU-a za vraćanje, u okviru kojega se dosljednim i usklađenim pristupom može osigurati uspješno vraćanje u okviru općih ciljeva migracijske politike i politike azila EU-a.

Mnoge prepreke za vraćanje nalaze se unutar EU-a. Za njihovo prevladavanje potrebno je unaprijediti postupke kojima se usklađuju nacionalni pristupi te ojačati suradnju i solidarnost među svim državama članicama. U novom paktu navedene su mjere za poboljšanje nacionalnih postupaka. Među ostalim, potrebno se dogovoriti o zakonodavstvu i o predstojećem imenovanju koordinatora za vraćanje, koji će djelovati uz potporu mreže na visokoj razini i blisko surađivati s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex). Koordinator za vraćanje okupit će dionike u području vraćanja i ponovnog prihvata u državama članicama EU-a te poticati rad na postizanju zajedničkog cilja.

Prva sveobuhvatna analiza suradnje u pogledu ponovnog prihvata

Vraćanje, ponovni prihvat i reintegracija zajednički su izazov za EU i njegove partnerske zemlje. Osim podataka o operacijama vraćanja i broju nezakonitih dolazaka, razmatraju se i neki zajednički izazovi suradnje u pogledu ponovnog prihvata, kao što su poteškoće u identifikaciji, sporo izdavanje putnih isprava, nepoštovanje rokova ili neprihvatanje čarter letova. Detaljno se opisuje opseg suradnje EU-a s pojedinom zemljom i što se poduzima kako bi se unaprijedilo područje ponovnog prihvata.

Za manju skupinu zemalja provedena je ocjena na temelju objektivnih kriterija, a u nju su uključene zemlje čiji državljani moraju imati vizu za kratkotrajni boravak i za koje je EU 2018. izdao više od 1000 odluka o vraćanju. S gotovo dvije trećine ocijenjenih partnerskih zemalja države članice imaju dobru ili prosječnu suradnju u pogledu vraćanja i ponovnog prihvata. Potrebno je poboljšati suradnju s nešto više od trećine zemalja. Ocjena pokazuje ukupnu dodanu vrijednost sporazuma EU-a o ponovnom prihvatu i činjenicu da su instrumenti ponovnog prihvata najučinkovitiji kada su prilagođeni konkretnoj situaciji.

Iz Europskog parlamenta

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 8. – 11. veljače 2021.

Europski parlament nastavlja rad u prilagođenim uvjetima uslijed pandemije Covida-19. Plenarna sjednica održana je uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama putem video veze iz informativnih ureda EP-a u državama članica Europske unije. Glasovanje se odvijalo putem elektroničke pošte.

Naglasci odabranih plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Uspostava Mehanizma za oporavak i otpornost

Nakon prethodne rasprave zastupnici su s velikom većinom glasova 10. veljače 2021. usvojili [stajalište](#) u prvom čitanju radi donošenja **Uredbe o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost** (*Recovery and Resilience Facility – RRF*). Ovime je formalno potvrđen [privremeni dogovor](#) koji su EP i predsjedništvo Vijeća postigli još u prosincu 2020. Uredbu je potom [donijelo Vijeće](#) EU-a 11. veljače 2021. [Uredba](#) je objavljena u Službenom listu EU-a 18. veljače 2021.

[Mehanizam za oporavak i otpornost](#) (u daljnjem tekstu „Mehanizam“) ključni je element [Instrumenta EU-a za potporu oporavku](#) („EU za sljedeće generacije“) u okviru kojega je predviđeno 672,5 milijardi eura, od čega bespovratna sredstva iznose 312,5 milijardi eura, za financiranje mjera država članica kojima se ublažavaju gospodarske i socijalne posljedice pandemije Covida-19 te jača otpornost europskih gospodarstva i društava na buduće krize.

[Hrvatskoj će u okviru Mehanizma na raspolaganju](#) biti preko 9 milijardi eura, od čega 6,3 milijarde eura bespovratnih sredstava, uz dodatnu mogućnost korištenja povoljnih zajmova u iznosu od oko 3,6 milijardi eura.

Države članice trebale bi u pravilu do 30. travnja 2021. Europskoj komisiji službeno dostaviti svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost, moguće u obliku jedinstvenog integriranog dokumenta zajedno s nacionalnim programom reformi. EK bi do 31. srpnja 2022. EP-u i Vijeću trebala predstaviti izvješće o preispitivanju provedbe Mehanizma. Kako bi ispunili uvjete za financiranje, nacionalni planovi za oporavak i otpornost moraju biti usmjereni na ključna područja politika EU-a:

- i. zelena tranzicija;
- ii. digitalna transformacija;
- iii. pametan, održiv i uključiv rast, uključujući gospodarsku koheziju, radna mjesta, produktivnost, konkurentnost, istraživanje, razvoj i inovacije te unutarnje tržište koje dobro funkcionira, s jakim malim i srednjim poduzećima;
- iv. socijalna i teritorijalna kohezija;
- v. zdravlje te gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost s ciljem, među ostalim, povećanja pripravnosti za krize i kapaciteta za odgovor na krize;
- vi. politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade, kao što su obrazovanje i vještine.

Pretfinanciranje u iznosu od 13 % ukupnog iznosa dodijeljenog državama članicama stavit će se na raspolaganje nakon što se odobre nacionalni planovi za oporavak i otpornost. Predviđeno je da se za potporu klimatskim ciljevima u svakom planu za oporavak i otpornost izdvoji najmanje 37 % rashoda predviđenih za ulaganja i reforme, a za potporu digitalnoj tranziciji najmanje 20 % rashoda. Mehanizam će, također, pomoći državama članicama da učinkovito odgovore na izazove utvrđene u odgovarajućim preporukama iz okvira Europskog semestra za koordinaciju ekonomskih i socijalnih politika.

Pri provedbi Mehanizma države članice trebaju poduzimati sve odgovarajuće mjere kako bi zaštitile financijske interese Unije te kako bi osigurale da je upotreba sredstava u vezi s mjerama koje se podupiru Mehanizmom u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, osobito u pogledu sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja prijevара, korupcije i sukoba interesa.

Covid-19

Trenutačno stanje u pogledu strategije Europske unije za cijepljenje protiv bolesti Covid-19

[Cijepljenje protiv Covida-19 u EU-u](#) započelo je 27. prosinca. EK je dosad slijedom pozitivne ocjene Europske agencije za lijekove (EMA) izdala uvjetno odobrenje za stavljanje u promet triju cjepiva protiv bolesti Covid-19, cjepivo farmaceutske tvrtke BioNTech/Pfizer odobreno je 21. prosinca 2020., tvrtke Moderna 6. siječnja, a cjepivo tvrtke AstraZeneca 29. siječnja 2021.

Portugalska državna tajnica za europske poslove **Ana Paula Zacarias**, koja se zastupnicima obratila u ime aktualnog portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a, istaknula je kako se od posljednje plenarne rasprave na ovu temu održane u siječnju 2021. epidemiološka situacija u EU-u nije popravila. Širenje virusa i dalje je zabrinjavajuće u većini država članica, pojavile su se nove inačice virusa zbog kojih je potrebno slijediti stroge mjere za suzbijanje Covida-19, dok cijepljenje europskog stanovništva ne napreduje željenom brzinom te je stoga nužno pojačati napore na svim razinama. Ponovila je kako strategija EU-a za cijepljenje protiv bolesti Covid-19 predstavlja primjer jedinstva i solidarnosti na djelu budući da je omogućila pravednu i poštenu raspodjelu cjepiva među državama članicama. Dodala je i kako je u interesu EU-a osigurati pravedan pristup cjepivima za treće države s niskim i srednjim prihodima.

Osvrnuvši se na početak kampanje cijepljenja u EU-u te zamijećene nedostatke u pogledu dostupnosti cjepiva, naglasila je kako je cijepljenje snažno sredstvo u odgovoru EU-a na zdravstvenu krizu, no bit će potrebno vremena dok se većina europskog stanovništva ne cijepi. Podsjetila je kako je EU u manje od godinu dana odobrila tri cjepiva, dok se u skoroj budućnosti očekuje odobrenje još nekoliko cjepiva. Konstatiravši kako je proizvodnja cjepiva složen postupak istaknula je da su (neke) farmaceutske tvrtke moguće precijenile svoje proizvodne kapacitete. Ipak, farmaceutske tvrtke trebaju poštivati potpisane ugovore i u potpunosti ispuniti preuzete obaveze. Također, na razini Vijeća prepoznat je značaj transparentne komunikacije s građanima u kontekstu povećanja njihova povjerenja u cijeli proces. S druge strane, potrebno je pažljivo nadzirati kampanje cijepljenja u uskoj suradnji s tijelima EU-a kako bi se moglo u ranoj fazi odgovoriti na druge moguće izazove i poduzeti odgovarajuće mjere.

Zacarias je potom informirala kako su predsjednik Vlade Portugala i predsjednica EK uputili dopis šefovima država ili vlada država članica EU-a kojim su ih pozvali na jedinstvo i udruživanje napora s industrijom kako bi se povećali opskrba cjepivima i proizvodni kapaciteti u Europi. Istaknula je kako će [Europsko vijeće \(EV\) na sastanku 25. i 26. veljače 2021.](#) razmotriti trenutnu situaciju u EU-u u pogledu pandemije Covida-19, pripravnost za prijetnje zdravlju te pitanja vezana uz sigurnost, obranu i odnose s južnim susjedstvom.

Predsjednica EK [Ursula von der Leyen](#) istaknula je kako je od prosinca 2020. u Europu isporučeno ukupno 26 milijuna doza cjepiva, a cijepljeno je više od 17 milijuna. Podcrtala je punu predanost EK postizanju cilja da se do ljeta 2021. cijepi najmanje 70% odraslog stanovništva (v. [Komunikaciju](#) „Ujedinjena borba protiv bolesti Covid-19“ od 19. siječnja 2021. godine). Osvrnuvši se na trenutačno stanje u pogledu strategije EU-a za cijepljenje protiv Covida-19, konstatirala je kašnjenja u postupku odobrenja cjepiva u EU-u te prevelik optimizam u pogledu njihove masovne proizvodnje i ispunjenja rokova za njihovu dostavu.

Von der Leyen je izrazila duboku uvjerenost u ispravnost postupanja glede sljedećeg:

- europske solidarnosti i zajedničkog europskog pristupa nabavi cjepiva;
- solidarnosti s partnerskim državama i osiguravanja pristupa cjepivima za treće države s niskim i srednjim prihodima putem instrumenta COVAX (podsjetila je kako je Tim Europa mobilizirao 853 milijuna eura za potporu COVAX-u, što EU čini jednim od najvećih donatora u okviru tog instrumenta koji ovog mjeseca započinje s isporukom cjepiva);
- europskog pristupa i postupaka glede ugovaranja i stavljanja u promet cjepiva protiv Covida-19, s naglaskom na sigurnost i visoke standarde koje primjenjuje EMA.

Govoreći o dosad naučenim lekcijama, von der Leyen je istaknula potrebu za poboljšanjem razmjene podataka o kliničkim ispitivanjima kao i za preispitivanjem europskog regulatornog sustava za lijekove kako bi se EMA-i omogućila evaluacija cjepiva što je brže moguće. Također, identificirana je potreba za povećanjem industrijskih kapaciteta za proizvodnju cjepiva te je u tom kontekstu EK osnovala radnu skupinu za povećanje industrijske proizvodnje cjepiva koja je u nadležnosti povjerenika za unutarnje tržište Thierryja Bretona, a kako bi se omogućila sinergija između znanosti i industrije.

Osvrnuvši se na mehanizam transparentnosti i autorizacije izvoza, istaknula je kako EK neće ograničavati tvrtke koje poštuju svoje ugovore s EU-om (u okviru mehanizma postoji automatsko izuzeće za izvoz u zemlje EGP-a, zapadni Balkan i ostatak susjedstva, za humanitarne potrebe, te za 92 zemlje s niskim i srednjim prihodima obuhvaćene COVAX-om), dok je u slučaju otoka Irska počinjena pogreška zbog koje je izrazila duboko žaljenje.

Zaključno, podsjetila je kako je u studenome 2020. EK predstavila glavne elemente za osnivanje budućeg tijela za odgovor na zdravstvene krize (*Health Emergency Response Authority - HERA*) koje će biti predloženo do kraja 2021. (u tijeku je [javno savjetovanje](#) o ovoj inicijativi). HERA je središnji je element za jačanje Europske zdravstvene unije, odnosno bolje pripremljenosti i odgovora EU-a na ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju, omogućivanjem brze dostupnosti, pristupa i distribucije potrebnih protumjera. Pandemija Covida-19 ukazala je na potrebu za koordiniranim djelovanjem na razini EU-a kako bi se odgovorilo na zdravstvene krize. Otkrila je nedostatke u području predviđanja, uključujući dimenzije potražnje/opskrbe, pripravnost i alate za odgovor.

U okviru **rasprave** velika većina zastupnika izrazila je potporu zajedničkim naporima u borbi protiv pandemije kao i europskom pristupu cijepljenju protiv bolesti Covid-19, a osobito su pozdravili stavljanje naglaska na sigurnost cjepiva. Ipak, izrazili su zabrinutost zbog kašnjenja u isporuci cjepiva te su pozvali na poduzimanje hitnih mjera za povećanje proizvodnje cjepiva. Ponovno su pozvali na punu transparentnosti u pogledu ugovora za nabavu cjepiva i njihove raspodjele, prije svega u kontekstu borbe protiv dezinformacija i izgradnje povjerenja u kampanje cijepljenja diljem Europe.

Utjecaj Covida-19 na mlade i sport

U sklopu [rezolucije](#) o utjecaju bolesti Covid-19 na mlade i sport EP poziva EK i države članice da pojačaju napore kako bi se spriječili trajni negativni učinci pandemije na mlade i sportski sektor. Preambula rezolucije citira istraživanja Međunarodne organizacije rada i OECD-a prema kojima aktualna pandemija Covida-19 osobito teško pogađa mlade koji će vjerojatno trpjeti ozbiljne negativne i dugotrajne posljedice po njihovo ekonomsko stanje, zdravlje i dobrobit, uključujući gubitak obrazovanja (neujednačen pristup nastavnim programima i jaz u digitalnim vještinama), mogućnosti volontiranja i osposobljavanja u ključnoj fazi njihova razvoja. Također, naglašava se važnost sporta i fizičke aktivnosti u okolnostima nastalima zbog pandemije te izražava zabrinutost zbog nedostatka tjelesne aktivnosti zabilježenog među velikim brojem mladih tijekom pandemije kao i zbog moguće trajne štete za sportski sektor, ne samo u gospodarskom smislu i u pogledu zapošljavanja, već i za društvo u cjelini.

Nejednakost i siromaštvo

Nakon prethodne rasprave usvojena je [rezolucija](#) o smanjenju nejednakosti, s posebnim naglaskom na siromaštvo unatoč zaposlenju, u kojoj EP, između ostaloga, ističe utjecaj krize uzrokovane pandemijom Covida-19 na radnike i osobe u nepovoljnom položaju kao i izgledan utjecaj pandemije na povećanje siromaštva i siromaštva unatoč zaposlenju te naglašava da odgovori na pandemiju u obliku politika moraju biti usmjereni na čovjeka i utemeljeni na globalnoj solidarnosti. EP poziva države članice da osiguraju odgovarajuću zaštitu svih ranjivih skupina radnika tijekom pandemije i da surađuju sa socijalnim partnerima u pogledu razvoja djelotvornih, praktičnih i pravednih rješenja za izazove koje je postavila pandemija.

Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost

Nastavno na [pitanja za usmeni odgovor](#) koja je EK postavio Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) vezano uz [Program vještina za Europu](#) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost koji je EK predstavila 1. srpnja 2020., [COM\(2020\) 274](#), provedena je predmetna rasprava koja je zaključena donošenjem [rezolucije](#) o Komunikaciji Komisije „Programu vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost“. EP, između ostaloga, primjećuje da je pandemija Covida-19 istaknula važnost osnovnih i naprednih digitalnih vještina te otpornih obrazovnih sustava, kao i njihove sposobnosti prilagodbe osobnim metodama poučavanja, metodama na daljinu i preko interneta te hibridnim metoda podučavanja. Nadalje EP primjećuje da je pandemija Covida-19 promijenila potražnju za vještinama na tržištu rada pa se time povećao nedostatak digitalnih vještina te su se povećale postojeće nejednakosti i nedostaci u obrazovanju.

Nakon prethodnih rasprava u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojena su stajališta EP-a radi donošenja:

- [Direktive](#) o izmjeni Direktive 2014/65/EU u pogledu zahtjeva za informacije, upravljanja proizvodima i ograničenja pozicija radi potpore oporavku od pandemije bolesti Covid-19, COM(2020) 280;
- [Uredbe](#) o izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 u pogledu prospekta EU-a za oporavak i ciljanih prilagodbi za financijske posrednike radi potpore oporavku od pandemije bolesti Covid-19, COM(2020) 281;
- [Uredbe](#) o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu privremenog ublažavanja obveze iskorištenosti slotova u zračnim lukama Zajednice zbog pandemije bolesti Covid-19, COM(2020) 818;
- [Uredbe](#) o utvrđivanju posebnih i privremenih mjera zbog pandemije bolesti Covid-19 u odnosu na obnovu ili produljenje određenih svjedodžbi, zapisnika, potvrda, rješenja, dozvola, licencija i uvjerenja te na odgodu određenih periodičnih provjera i periodičnog osposobljavanja u određenim područjima zakonodavstva o prometu, za referentna razdoblja koja slijede nakon razdoblja iz Uredbe (EU) 2020/698 (Omnibus II), COM(2021) 25.

Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo

Nakon prethodne rasprave zastupnici su usvojili [rezoluciju](#) o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo u kojoj se iznosi osvrt na komunikaciju EK od 11. ožujka 2020. naslovljenu „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: Za čišću i konkurentniju Europu“.

EP naglašava da kružno gospodarstvo može pružiti rješenja za nove probleme uzrokovane i istaknute krizom uzrokovanom bolešću Covid-19 tako da ojača lance vrijednosti unutar EU-a i na svjetskoj razini i smanji njihovu osjetljivost te čineći europske industrijske ekosustave otpornijima i održivijima, kao i konkurentnijima i profitabilnijima, čime će se promicati strateška autonomija EU-a i doprinijeti stvaranju radnih mjesta. EP poziva države članice da uvrste kružno gospodarstvo u svoje nacionalne planove oporavka i otpornosti. Nadalje, EP izražava mišljenje kako je Instrument EU-a za potporu oporavku, Fond za pravednu tranziciju i program Obzor Europa potrebno iskoristiti za uspostavljanje i promicanje inicijativa, praksi, infrastrukture i tehnologija u području kružnoga gospodarstva.

Demokratski nadzor društvenih medija i zaštita temeljnih prava

[Rasprava](#) u kojoj su sudjelovale portugalska državna tajnica za europske poslove **Ana Paula Zacarias**, koja se zastupnicima obratila u ime aktualnog portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a, i potpredsjednica EK nadležna za vrijednosti i transparentnost **Vera Jourova**, održana je u kontekstu aktualnih zakonodavnih postupaka usmjerenih na donošenje Akta o digitalnim uslugama, [COM\(2020\) 825](#), i Akta o digitalnim tržištima, [COM\(2020\) 842](#), te nedavnih događaja u Sjedinjenim Američkim Državama, uključujući pobunu na Capitol Hillu i trajne obustave računa bivšeg predsjednika Trumpa na društvenim medijima, koji su potaknuli pitanja reguliranja društvenih medija.

EK je 15. prosinca 2020. predložila ambicioznu reformu digitalnog prostora, tj. sveobuhvatan skup novih pravila za sve digitalne usluge, uključujući društvene medije, internetske stranice za kupoprodaju i druge internetske platforme koje posluju u EU-u: Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima.

***Akt o digitalnim uslugama** uvest će obvezujuća pravila na razini EU-a koja će se primjenjivati na sve pružatelje digitalnih usluga kojima se potrošači povezuju s robom, uslugama ili sadržajem. Pravila će obuhvaćati i nove postupke za brže uklanjanje nezakonitog sadržaja te sveobuhvatnu zaštitu temeljnih prava korisnika na internetu. Novim okvirom uravnotežit će se prava i odgovornosti korisnika, posredničkih platformi i javnih tijela u skladu s europskim vrijednostima, uključujući poštovanje ljudskih prava, slobodu, demokraciju, ravnopravnost i vladavinu prava. Prijedlogom se dopunjuje akcijski plan za europsku demokraciju kojim se želi povećati otpornost demokracija. Aktom o digitalnim uslugama za pružatelje digitalnih usluga uvest će se niz novih obveza usklađenih na razini EU-a te pažljivo stupnjevanih u skladu s veličinom i dosegom pružatelja usluga.*

***Aktom o digitalnim tržištima** rješavaju se negativne posljedice koje proizlaze iz određenog ponašanja platformi koje djeluju kao digitalni „nadzornici pristupa” jedinstvenom tržištu. Riječ je o platformama koje imaju znatan utjecaj na unutarne tržište, koje poslovnim korisnicima služe kao važna točka pristupa klijentima te koje imaju, ili se može predvidjeti da će imati, čvrst i trajan položaj na tržištu. Takve se platforme zbog svoje tržišne moći mogu naći u poziciji da djeluju kao privatni regulatori te da postanu uska grla između poduzeća i potrošača. Takva poduzeća ponekad imaju kontrolu nad čitavim ekosustavima platformi. Kada nadzornik pristupa provodi nepoštene poslovne postupke, može spriječiti ili usporiti pristup potrošača korisnim i inovativnim uslugama svojih poslovnih korisnika i konkurenata. Primjeri takvih postupaka obuhvaćaju nepoštenu uporabu podataka poduzeća koja posluju na platformama ili situacije u kojima su korisnici vezani za određenu uslugu i imaju ograničene mogućnosti za zamjenu pružatelja usluga.*

Tijekom **rasprave** težište je bilo na slobodi govora, temeljnim pravima, slobodi medija u EU-u te kampanjama dezinformiranja na internetu, uključujući kampanje koje protiv EU-a provode treće države. Velika većina zastupnika kritički se osvrnula na ogromnu moć platformi društvenih medija i njihov zabrinjavajući utjecaj na politiku i slobodu govora. Ukazali su na systemske rizike kao i društvenu i ekonomsku štetu koje velike platforme mogu prouzročiti ili pogoršati te su, pozdravivši predloženo EU zakonodavstvo, pozvali na jačanje napora za regulaciju društvenih medija kao i mjera EU-a protiv dezinformiranja i govora mržnje, naglasivši kako se pritom ne smiju ugroziti sloboda govora ili tehnološke inovacije u političkom diskursu. Prepoznata je potreba za donošenjem jasnih pravila za internetske divove, osobito u pogledu donošenja odluka o uklanjanju sadržaja s interneta koje bi trebale biti u nadležnosti demokratski odgovornih vlasti, a ne privatnih tvrtki, a kako bi se zaštitila slobodna i demokratska rasprava na društvenim mrežama. Pojedini zastupnici pozvali su na bližu suradnju demokratskih država i društvenih medija te naglasili potrebu za suradnjom s drugim državama kako bi se utvrdila pravila na temelju zajedničkih vrijednosti i borbe protiv kampanja dezinformiranja trećih država. U okviru rasprave bilo je govora i o transparentnosti algoritama, uporabi osobnih podataka i ograničenju ili zabrani praksi mikrociljanja i profiliranja kako bi se iz temelja promijenili poslovni modeli tehnoloških divova. Dotaknuto je i pitanje problema uzrokovanih pojavom tehnoloških monopola i njihov utjecaj na pluralizam medija, kao i na pluralizam u javnom diskursu.

Vanjskopolitičke teme

Situacija u Rusiji – represija nad prosvjednicima i opozicijom

Zastupnici su s potpredsjednikom EK/Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sugurnosnu politiku **Josepom Borrelom** [raspravljali](#) o trenutnoj situaciji u Rusiji, nastavno na njegov nedavni [posjet Moskvi](#), 4. – 6. veljače 2021. *Izvišće VP Borrella s njegova puta u Moskvu dostupno je [ovdje](#).*

VP Borrell ocijenio je kako u odnosima između EU-a i Rusije prevladava sve veće nepovjerenje, a sukobi u Ukrajini te situacija u južnom Kavkazu, Moldovi/Transnistriji i u Bjelarusu dodatno potiču napetosti između EU-a i Rusije, ali su ujedno i njihov rezultat. Politički dijalog između EU-a i Rusije zastao je nakon sukoba u Ukrajini 2014. Gospodarske veze ozbiljno su pogođene sankcijama, dok će planirana ekologizacija svjetskog gospodarstva imati značajan utjecaj na opskrbu energentima koja je desetljećima bila okosnica strateškog odnosa između Rusije i EU-a. Rusko gospodarstvo unazad sedam godina bilježi pad BNP-a po stanovniku od 30 %, a politička klima negativno utječe na stanje temeljnih i ljudskih prava.

Osvrnuvši se na posjet Moskvi, VP Borrell istaknuo je kako je svrha posjeta bila dvojaka: (i) prenijeti stajališta o pitanjima od interesa za EU: ljudska prava, politička sloboda i situacija Alekseja Navaljnog; (ii) izvidjeti, u kontekstu priprema za sastanak EV-a u ožujku 2021., postoji li kod ruskih vlasti ozbiljan interes za rješavanje razlika i konstruktivniji dijalog u cilju poboljšanja negativnih kretanja u odnosima EU-a i Rusije. Tijekom razgovora ruska strana jasno je pokazala kako nije zainteresirana za dijalog u cilju obnove/poboljšanja odnosa ako EU nastavi stavljati naglasak na političku situaciju u zemlji i pitanja ljudskih prava. Razvidno je kako ruska vlada ide zabrinjavajućom autoritarnom rutom. Prostor za civilno društvo i slobodu izražavanja i dalje se sužava i čini se da gotovo nema mjesta za razvoj demokratskih alternativa. Posjet je, također, potvrdio dugotrajni trend odvajanja Rusije od EU-a budući da Rusija EU-ov liberalni demokratski sustav vidi kao egzistencijalnu prijetnju, a i u pogledu sukoba u zajedničkom susjedstvu ostvareno je malo ili nimalo napretka.

Zaključno VP Borrell je istaknuo kako će o odnosima EU-Rusija biti govora na Vijeću za vanjske poslove 22. veljače te na sastanku EV-a u ožujku 2021. Razmatrat će se smjernice za daljnje postupanje, što bi moglo uključivati i sankcije. VP će, koristeći pravo inicijative, iznijeti konkretne prijedloge. Napori bi trebali uključivati kombiniranje snažnih radnji protiv kampanja dezinformacija, kibernetičkih napada i drugih mogućih hibridnih izazova. Istodobno je potrebno očuvati prostor za formalni dijalog. Obzirom da je Rusija EU-ov najveći susjed potrebno je definirati *modus vivendi* kako bi se izbjeglo trajno sučeljavanje. Također, potrebno je pronaći način za nastavak suradnje s ruskim (civilnim) društvom.

Većina zastupnika uputila je kritiku VP Borrellu zbog njegova posjeta Moskvi, kao i Vijeću EU-a zbog neodgovarajuće reakcije na agresivnu politiku Rusije, uključujući (izostanak) novih sankcija. Zastupnici su bili mišljenja kako trenutak nije bio povoljan za posjet VP-a Moskvi, kako zbog dugotrajnog pogoršanja odnosa između EU-a i Rusije, tako i radi nastavka ruske agresije u Ukrajini, represije nad oporbom i prosvjednicima, protjerivanja EU-a diplomata iz Rusije, pokušaja atentata te pritvaranja oporbenog vođe Alekseja Navaljnog. Mnogi zastupnici izrazili su suglasje sa stajalištem VP Borrella kako rusku vladu ne zanima preokretanje negativnog trenda u odnosima EU-a i Rusije, sve dok EU naglasak stavlja na pitanja vezana uz ljudska prava i vladavinu prava. Uputili su snažnu kritiku zbog ponašanja i stavova ruskog ministra vanjskih poslova Lavrova prema EU-u i VP Borrellu tijekom njihovih sastanaka i zajedničke konferencije za tisak, koji su poslužili za potkopavanje EU-a. Tijekom rasprave mogle su se čuti i kritike na račun pojedinih država članica zbog potpore izgradnji plinovoda [Sjeverni tok II](#).

Nakon prethodnih rasprava usvojene su rezolucije o [humanitarnoj i političkoj situaciji u Jemenu](#), [situaciji u Mjanmaru](#), [provedbi Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine](#), [sigurnosti nuklearne elektrane u Ostrovecu](#) (Bjelarus), [političkoj situaciji u Ugandi](#) te o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava u [Ruandi](#) i u [Kazahstanu](#).

Akti usvojeni tijekom plenarne sjednice nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od 8. do 11. ožujka 2021.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom veljače predstavnica Sabora sudjelovala je na 4 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Prioriteti portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a u području digitalne transformacije, s naglaskom na europsku strategiju za podatkovne platforme (15. veljače),
- Unija za Mediteran: parlamentarna dimenzija (15. veljače),
- Interna pitanja (15. veljače),
- [Program „EU za zdravlje“](#) (17. veljače),
- [Strategija EU-a za cijepljenje protiv Covida-19](#) (19. veljače),
- [Europski digitalni identitet](#) (25. veljače).

Razmjena iskustava i najboljih praksi među članovima MMM mreže

U veljači je nastavljeno s praksom razmjene informacija o iskustvima i najboljim praksama u pripremi i provedbi parlamentarne dimenzije hrvatskoga predsjedanja Vijećem EU-a s predstavnicima slovenskog Državnog zbora i češkog Zastupničkog doma te s novim predstavnicima finskog parlamenta u EP-u o područjima rada stalne predstavnice Hrvatskoga sabora u EP-u i iskustvima u izvršavanju radnih zadaća.

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u veljači 2021.

1. – 2. veljače – Lisabon, videokonferencija – 8. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor (JPSG) Agencije Europske unije za suradnju tijela za provedbu zakona (Europol)

Na [8. sastanku Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europola](#), koji je održan videokonferencijskom putem u okviru parlamentarne dimenzije portugalskog predsjedanja Vijećem Europske unije, sudjelovao je član Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Mišel Jakšić. Izvršna direktorica Europola Catherine De Bolle izvijestila je sudionike sastanka o aktivnostima Agencije u razdoblju od rujna 2020. do siječnja 2021. Predstavljajući napredak u implementaciji Strategije Europola za razdoblje 2020+, De Bolle je istaknula da je u prosincu 2020. usvojena Strategija Europola za upravljanje informacijama te da je Jedinica za analitičku i stratešku koordinaciju započela s operativnim djelovanjem. Također, tijekom prosinca 2020. Europol je pokrenuo platformu za dekripciju podataka zakonito stečenih u kriminalističkim istragama. Naglasila je da je Europol izradio više izvješća za potrebe država članica EU-a, od kojih je najznačajnije Izvješće o procijenjenim prijetnjama organiziranog internetskog kriminala (IOCTA) 2020. te Izvješće o kriminalu povezanim s krizom uzrokovanom Covidom-19 iz listopada 2020., dok će Izvješće o procijeni prijetnji teškog i organiziranog kriminala (SOCTA) biti objavljeno u ožujku 2021.

Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) Wojciech Wiewiórowski naglasio je da je Euro-pol prepoznao problematiku koja se odnosi na obradu velikih i složenih skupova podataka te u studenom 2020. izradio akcijski plan koji sadrži mjere za smanjenje rizika subjekata obrade podataka. Povodom ovog akcijskog plana, EDPS je u prosincu 2020. dostavio Europolu odgovor i ponudio daljnju razmjenu mišljenja i stručnosti radi postizanja napretka.

Izlaganje na temu kibernetičkog kriminala i digitalne otpornosti održali su Edvardas Šileris, voditelj Europolova centra za kibernetički kriminal (EC3) i Pedro Verdelho, koordinator Ureda za borbu protiv kibernetičkog kriminala pri Uredu Glavnog državnog odvjetnika Portugala. U raspravi je ukazano na trend porasta kibernetičkog kriminala i na najzastupljenije kibernetičke prijetnje.

Tijekom izlaganja o reviziji i jačanju mandata Eurola, povjerenica Europske komisije Ylva Joahnssoon istaknula je da je Komisija pokrenula postupak revizije Uredbe o Europolu s ciljem modernizacije i usklađivanja zadaća Eurola s tekućim i budućim prijetnjama sigurnosti EU-u. Nadovezujući se na izlaganje povjerenice Johansson, portugalski ministar unutarnjih poslova Eduardo Cabrita istaknuo je kako je dostupnost pravovremenih, kvalitetnih i detaljnih podataka ključ uspjeha u borbi protiv terorizma te teškog i organiziranog kriminala. Naglasio je da bi prijedlog revizije Uredbe trebao osigurati komplementarnu ulogu Eurola u odnosu na nadležna tijela država članica te druga tijela i agencije EU-a.

Catherine De Bolle i Vittorio Rizzi, zamjenik glavnog ravnatelja za javnu sigurnost Italije te supredsjedatelj Radne skupine ravnatelja policija za prijetnje kriminala povezanog s krizom uzrokovanom Covidom-19 održali su izlaganje na temu utjecaja krize uzrokovane Covidom-19 na sigurnost EU-a naglašavajući kako kriminalci iskorištavaju krizu te su prilagodili svoje aktivnosti novim društvenim okolnostima.

Nakon provedene rasprave supredsjedatelji su zaključili sastanak i najavili održavanje idućeg sastanka JPSG-a u rujnu 2021., u okviru parlamentarne dimenzije slovenskoga predsjedanja Vijećem Europske unije.

16. veljače – Beč, videokonferencija – međuparlamentarna konferencija odbora nadležnih za europske poslove parlamenata Mađarske, Austrije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, potpredsjednik Bojan Glavašević i član Davor Ivo Stier sudjelovali su na međuparlamentarnoj konferenciji odbora nadležnih za europske poslove, u organizaciji austrijskog parlamenta u okviru twinning projekta "Jačanje i daljnja podrška parlamentima BiH u poslovima europskih integracija". Projekt provodi konzorcij sastavljen od parlamenta Mađarske, kao vodećeg člana konzorcija te Hrvatskoga sabora i parlamenta Austrije kao partnera u konzorciju.

Na konferenciji su sudjelovali odbori za europske poslove Hrvatskoga sabora, mađarskog i austrijskog parlamenta te odbori za europske integracije parlamenata Bosne i Hercegovine (Parlamentarna skupština BiH, Parlament Federacije BiH, Narodna skupština Republike Srpske i Skupština Distrikta Brčko). Sudionici konferencije raspravljali su o europskom putu Bosne i Hercegovine s posebnim naglaskom na dokumente koji su pripremljeni u okviru twinning projekta. Predloženo je da se slične konferencije održavaju svakih nekoliko mjeseci, a na kojima će svaki parlament konzorcija koji provodi projekt biti domaćinom jedne konferencije.

22. veljače – Bruxelles/Europski parlament, videokonferencija – Europski parlamentarni tjedan 2021.

U organizaciji Europskoga parlamenta i parlamentarne dimenzije portugalskog predsjedanja Vijećem Europske unije organiziran je ovogodišnji [Europski parlamentarni tjedan](#), u okviru kojega su održane Konferencija o Europskom semestru i Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u EU-u te međuparlamentarni sastanci odbora u organizaciji Odbora za gospodarsku i monetarnu politiku (ECON), Odbora za proračun (BUDG), Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) EP-a

Videokonferencijskim putem na konferencijama je sudjelovalo izaslanstvo Hrvatskoga sabora: predsjednica Odbora za financije i državni proračun Grozdana Perić, predsjednik Odbora za gospodarstvo Žarko Tušek, predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marko Pavić, predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, predsjednica Odbora za zaštitu okoliša i prirode Sandra Benčić, predsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Renata Sabljarić-Dračević te potpredsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marin Lerotić i članica Odbora za zaštitu okoliša i prirode Katica Glamuzina.

U uvodnom dijelu Konferencije o Europskom semestru na temu Ulaganje u našu klimatsku, socijalnu i gospodarsku otpornost: koji su glavni prioriteti politika? sudionicima su se obratili predsjednik Europskog parlamenta David Maria Sassoli i predsjednik portugalskog parlamenta Eduardo Ferro Rodrigues. Ključna izlaganja, iz kuta međunarodne perspektive, održali su glavni tajnik UN-a Antonio Guterres i izvršna direktorica Međunarodnog monetarnog fonda Kristalina Georgieva, koja je ukazala na specifičnosti aktualne gospodarske krize u svijetu.

Iz europske perspektive sudionicima su se obratili predsjednik Europskog vijeća Charles Michel, predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen i predsjednica Europske središnje banke Christine Lagarde. U izlaganjima je naglašeno kako bi Europska unija trebala iskoristiti momentum i usmjeriti planove za oporavak od krize uzrokovane pandemijom Covida-19 na smanjivanje nejednakosti, odnosno jačanje kohezije, davanje zamaha digitalnoj i zelenoj tranziciji te izgradnju održivijeg i otpornijeg europskog društva.

U raspravi je naglašena potreba zajedničkog djelovanja međunarodnih i europskih institucija te svih država članica kako bi proces oporavka bio što uspješniji. Kako je dosad ukupno samo sedam država članica, uključujući Hrvatsku, potvrdilo Odluku o vlastitim sredstvima Europske unije, preostale države članice pozvane su da što hitnije to učine. Za ukupan oporavak gospodarstva Europske unije istaknuta je važnost nacionalnih planova oporavka i otpornosti, koje države članice u travnju 2021. moraju dostaviti Europskoj komisiji.

U okviru 16. međuparlamentarne konferencije o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u EU-u raspravljalo se o aktualnoj temi – pripremama nacionalnih planova za oporavak i otpornost u okviru novog Mehanizma za oporavak i otpornost koji je glavni instrument oporavka i integralni dio Europskog semestra. Međuparlamentarnom konferencijom su predsjedale potpredsjednica Europskog parlamenta nadležna za odnose s nacionalnim parlamentima Dita Charanzová i potpredsjednica portugalskog parlamenta Edite Estrela.

Europski parlamentarni tjedan 2021. nastavljen je održavanjem međuparlamentarnih sastanaka odbora nadležnih za financijska, gospodarska i socijalna pitanja te pitanja zaštite okoliša.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za ožujak 2021.

3. – 4. ožujka – Lisabon, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (ZVSP) i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP)

4. ožujka – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora u povodu Međunarodnog dana žena 2021. na temu: Osnaživanje žena i vodstvo u vremenima Covida, u organizaciji Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova (FEMM) EP-a

11. ožujka – videokonferencija – međuparlamentarna konferencija odbora nadležnih za poljoprivredu parlamenata Mađarske, Austrije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, u organizaciji mađarskog parlamenta u okviru twinning projekta „Jačanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u pridruživanju Europskoj uniji“

23. ožujka – videokonferencija – međuparlamentarna konferencija odbora nadležnih za gospodarstvo parlamenata Mađarske, Austrije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, u organizaciji Hrvatskoga sabora u okviru twinning projekta „Jačanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u pridruživanju Europskoj uniji“

29. ožujka – Berlin, videokonferencija – sastanak glavnih tajnika parlamenata država članica EU-a

